

Grundutbildning barnkonventionen för Stadsbyggnadsförvaltningen

Barnombudet i Uppsala län har ett partnerskap med Uppsala kommun och finns tillgängliga för frågor/workshop/föreläsning. Kontakta: boiu@boiu.se

- Se först filmen om barnets rättigheter på boiu.se/kommunutbildning. Välj versionen som är för förvaltning och politik. Filmen är cirka 11 minuter.
- Reflektera över innehållet i bikupor i cirka 5-10 minuter. Var det något särskilt i filmen som väckte tankar i relation till verksamheten? Något som ni redan gör, eller skulle kunna göra?
- Återkoppla kort i helgrupp.
- När ni tänker på barnets rättigheter, är det barnet som kompetent rättighetsbärare eller som någon i behov av skydd som dyker upp först? Båda perspektiven är viktiga att få med.

Aktivitetsplan för verksamheten vad gäller barnets rättigheter

Fundera över nuläge, mål, aktivitet, ansvarig och tidsplan för nedanstående frågor. Det finns en mall att skriva i på Insidan. Använd om så önskas tillämpningsnycklar och/eller fördjupningsfrågor nedan för mer ingående nivå.

1. Hur ser vi till att all personal och alla beslutsfattare har tillräcklig kunskap om barns rättigheter och syftet med att arbeta med barns rättigheter utifrån vår verksamhet?
2. Hur och när har vi dialoger med barn och unga? (Finns handledning i form av en dialogkarta på Insidan BOiU:s personal kan guida igenom.)
3. Hur ser vi till att beslut har genomgått en barnrättslig process? Vilka beslutsunderlag är prioriterade?
4. Har all personal tillräcklig kännedom om hur det går till att meddela socialtjänsten vid misstanke om att barn far illa?

Fördjupning inom barnrätt för Stadsbyggnadsförvaltningen

Detta kan användas efter att ha genomfört Grundutbildning i barnrätt.

Tillämpningsnycklar från SKL, Sveriges kommuner och landsting om barnrätt.

Bedöm om ni anser att ni kan svara: ja, delvis, på gång, vet inte eller nej på dem. Utifrån svaret kan ni bedöma om det bör leda till ett mål i aktivitetsplanen.

Samhällsplanering och trafik

- Vid planering och projektering för nya parker och upprustning av gamla parker görs barnkonsekvensanalyser där barn ges möjlighet att lämna synpunkter på utformning (artikel 4).
- Barn och unga ges möjlighet att lämna synpunkter på vilka platser som känns otrygga att vistas på (artikel 12).
- Synpunkterna beaktas och åtgärdas (artikel 12).
- Det finns rutiner som talar om hur medarbetare ska handla om ett barn saknar färdbevis.
- Rutinerna är kända bland medarbetare och hos entreprenörer och konsulter.
- När nya bostadsområden projekteras planeras även för lekplatser, förskolor, skolor, bevakade övergångsställen och bilfria gångvägar.
- Synpunkter från flickor, pojkar och personer med annan könsidentitet väger lika tungt i arbetet (artikel 2).
- Det finns tydliga rutiner för hur anmälan till socialtjänsten ska göras vid misstanke om att ett barn far illa (artikel 19).
- Dessa strukturer och anvisningar är kända av samtliga medarbetare.

Miljö- och hälsoskydd

- Lokaler där barn och unga vistas har en godkänd inomhusmiljö (artikel 6).
- Allergener i miljöer där barn vistas är kartlagda (artikel 24).
- Det finns en plan för att åtgärda icke gynnsamma inomhusmiljöer och allergener.
- Lokaler där barn vistas har gott brandskydd.
- Det finns regler för hur hälsovådliga produkter ska förvaras i lokaler där barn vistas (artikel 6, 24)
- I kommunen finns dricksvatten av god kvalitet (artikel 24).
- Dricksvattnets kvalitet prövas regelbundet (artikel 24).
- Maten som serveras till barn och unga ska hålla en god kvalitet och följa gällande näringsrekommendationer (artikel 6, 24).
- Pojkars och flickors behov och synpunkter väger lika tungt i arbetet (artikel 2).

HR-funktion

- Nyanställd personal får kunskap om barnets rättigheter (artikel 42).

- Nyanställd personal får kunskap om pågående barnrättsarbete (artikel 42).
- Nyanställd personal får kunskap om sitt eget ansvar för barnrättsarbetet (artikel 42).
- Det finns tydliga rutiner för hur anmälan till socialtjänsten ska göras vid misstanke om att ett barn far illa (artikel 19).
- Dessa strukturer och anvisningar är kända av samtliga medarbetare.

Fördjupningsfrågor

Kan användas utifrån vad som är mest relevant för tillfället, eller några frågor i taget utspritt på längre period.

Allas lika rättigheter / att inte diskrimineras - Artikel 2

1. Finns det något i vår organisation som kan få diskriminerande konsekvenser för något barn?
2. Hur får vi syn på våra egna normer, fördomar och attityder? Hur kan de påverka vårt arbete? Hur arbetar vi med våra fördomar?
3. Hur påverkar vår verksamhet personer med fysisk eller psykisk funktionsvariation?
4. Hur påverkar vår verksamhet flickor, pojkar och HBTQ-personer?
5. Hur påverkar vår verksamhet barn i ekonomiskt utsatta situationer?
6. Vilken aktuell, relevant statistik finns om barn och unga där vi verkar?
7. På vilket sätt kan dessa data vara relevant för beslutsfattande och metodutveckling?
8. Finns det några data som saknas i förhållande till vårt arbete/organisation?

Rätt till liv, överlevnad och utveckling - Artikel 6

1. Hur arbetar vi med barnets rätt till utbildning?
2. Hur arbetar vi med varje barns rätt till utveckling i fysisk, psykisk, andlig, moralisk och social bemärkelse?
3. Hur kan vårt arbete påverka frågor som barns självmord, barnfetma?

Barns och ungas inflytande och rätt att komma till tals - Artikel 12

1. Från vilken ålder tror vi att barn kan bilda åsikter?
2. Vilken möjlighet har barn att fritt uttrycka sina åsikter som kan påverka vårt arbete?
3. När ska barn höras?
4. Av vem ska barn höras?
5. Kan det finnas tillfällen när barn inte ska/bör höras?
6. Hur arbetar vi för att alla barn ska ges förutsättningar att kunna göra sin röst hörd?
7. Vilka metoder för barns delaktighet används i verksamheten?
8. Vem har ansvar för detta arbete?
9. Hur samarbetar vi på bästa sätt med barnets vårdnadshavare för att barnet ska få möjlighet att komma till tals och få sina åsikter respekterade?
10. Vilken betydelse tillmäter vi barnets åsikter i arbetet?
11. Hur gör vi mognadsbedömningar av barn?
12. Hur får barn information i frågor som rör deras liv?
13. Var, när och hur kan barn överklaga beslut som fattas i vår verksamhet?

14. Vad säger lagstiftning och andra styrdokument som styr vår verksamhet om barnets rätt till inflytande?

Barnets bästa i första hand beaktas- Artikel 3

1. Hur kommer vi fram till vad som är barnets bästa?
2. Hur tungt får bedömningen av barnets bästa väga i beslut?
3. Hur bestäms vilka kompensande åtgärder som ska sättas in i de fall barnets bästa inte kan genomföras?